

Tilburg University

Dief van je eigen portemonnee

van Damme, E.E.C.

Published in:
Algemeen Dagblad

Publication date:
2004

Document Version
Peer reviewed version

[Link to publication in Tilburg University Research Portal](#)

Citation for published version (APA):
van Damme, E. E. C. (2004). Dief van je eigen portemonnee. *Algemeen Dagblad*.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

DIEF VAN EIGEN PORTEMONNEE

Vanaf deze week zijn we volledig vrij in onze energiekeuze. De keerzijde is dat we niet langer via tariefregulering beschermd worden: leveranciers mogen vragen wat ze willen. Keuze is mooi, maar als u niet oplet bent u straks duurder uit.

Er zijn een aantal websites die u helpen een goede keuze te maken. De beste, en vermoedelijk meest betrouwbare, is de “eerste hulp bij overstappen” site van de consumentenbond, www.energiebond.nl. Daar staat dat de politiek belooft dat liberalisering leidt tot betere dienstverlening en lagere prijzen. De politiek belooft wel vaker wat. Herinnert u zich nog hoe de liberalisering van de taximarkt aan ons verkocht werd: betere service, lagere prijzen. Het mocht niet zo zijn. Het zal met stroom en gas niet anders gaan.

Er wordt namelijk nu precies dezelfde denkfout gemaakt als toen. De veronderstelling is dat de consument mans genoeg is om voor zichzelf op te komen en leveranciers tot scherpe prijzen te dwingen. De consumentenbond stelt: “*Dat is aldus de theorie*”. Die vlieger gaat echter niet op. We zijn te lui en te dom om van de voordelen van marktliberalisatie te profiteren.

Te lui? Vul op www.energiebond.nl uw postcode en verbruik (ongeveer 3500 kWh) in en bereken hoeveel u kunt besparen. Bij uw standaardleverancier betaalt u ongeveer € 500 per jaar, € 250 voor het gebruik van de leidingen en € 250 voor de stroom. Het maximum dat u op de stroom kunt besparen is € 20 ofwel 4% van de rekening. Bent u bereid daarvoor de moeite te nemen en risico te lopen?

Te dom? Onze markt voor groene stroom is al drie jaar vrij en 40% van de Nederlandse huishoudens (2,8 miljoen) koopt ondertussen milieubewust. Veruit de meeste (82%) zijn echter geswitcht naar de groene stroom van de huisleverancier, die precies even duur is als diens grijze stroom. Er wordt wel geswitcht, maar niet bespaard. Cijfers uit Engeland laten zien dat mensen die switchen ongeveer even vaak een goedkopere als een duurdere aanbieder kiezen. Nederlanders zijn niet zoveel

slimmer dan de Britten. Minder dan 4% van de Nederlanders heeft de afgelopen drie jaar geprofiteerd van lagere prijzen. Het zal in de toekomst niet beter zijn.

De aanbieders hebben dus van de consumenten weinig te duchten. Een directeur van een stroombedrijf die € 50 op elke klant verdient en geconfronteerd wordt met een concurrent die € 20 goedkoper is rekent eenvoudig na dat zolang niet meer dan 40% van de klanten switcht hij zijn prijzen beter niet laat zakken. Hij realiseert zich snel dat hij marktmacht heeft, dat hij zijn winst maximaliseert door zijn klantenbestand uit te buiten en zijn prijzen te verhogen.

De enige manier waarop u zich tegen uitbuiting kunt wapenen, en van de vrije markt kunt profiteren is door regelmatig, minstens eens per half jaar, te kijken of u nog steeds bij de goedkoopste aanbieder zit. Weinigen zullen dat doen. De meeste consumenten zijn gemakzuchtig, slecht geïnformeerd en niet erg geneigd tot switchen. Ze hebben bovendien, net als beleidsmakers in Den Haag en Brussel, een te groot geloof in marktwerking. Ze denken dat ze toch wel van de voordelen profiteren, zonder daarvoor iets te hoeven doen. De paradox is dat als teveel mensen denken dat de markt toch wel werkt deze dat juist niet doet.

Als u nu wat meer op de centen zou letten zou ik dat niet hoeven doen. U bent niet alleen een dief van uw eigen portemonnee maar ook van de mijne.

Eric van Damme

(Hoogleraar economie CentER en directeur TILEC, het Tilburg Center for Law and Economics, Universiteit van Tilburg.)